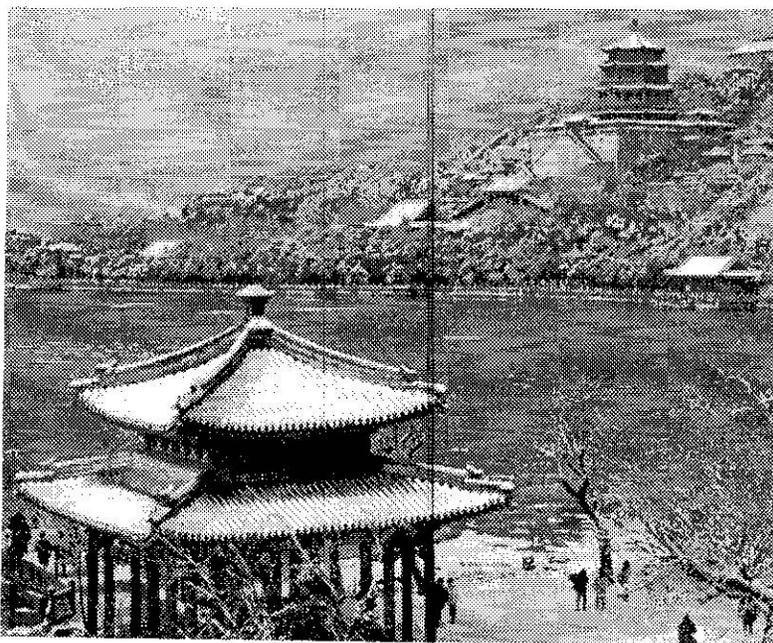

(Kỷ niệm
chuyến du lịch
Trung Quốc
tháng 4/2000)

Mùa Xuân Hoa Nam

Từ Minh Tâm

Nước Trung Quốc hình như có duyên với tôi. Năm rồi tôi đã viếng thăm Bắc Kinh, Thượng Hải. Năm nay tính đi Âu Châu một chuyến. Nhưng tour Âu Châu lại tổ chức không trùng ngày tôi nghỉ. Trong khi đó tour Trung Quốc thì tổ chức hàng mỗi thứ Sáu,

và bà xã tôi vẫn còn mê cẩm thạch Trung Quốc, do đó tôi lại có dịp trở lại Trung Quốc lần thứ hai. Lần này tôi viếng Quảng Châu, Quế Lâm, Thẩm Quyến và Hồng Kông.

1. Quảng Châu: Cửa ngõ phương Nam

Quảng Châu là thủ phủ của tỉnh Quảng Đông nằm ở cửa sông Tây Giang. Đây là cửa ngõ giao thương của Trung Quốc từ hàng ngàn năm trước với các thương nhân từ La Mã hay Ả Rập. Về mặt lịch sử, Hồng Tú Toàn, Tôn Dật Tiên là người Quảng Châu. Nơi đây cũng đã bắt đầu của cuộc cách mạng Chiến Tranh Nha Phiến năm 1839. Vì gần Việt Nam, Quảng Châu cũng là nơi các nhà cách mạng Việt Nam như Phan Bội Châu, Phạm Hồng Thái... tạm

trú khi vận động chính trị.

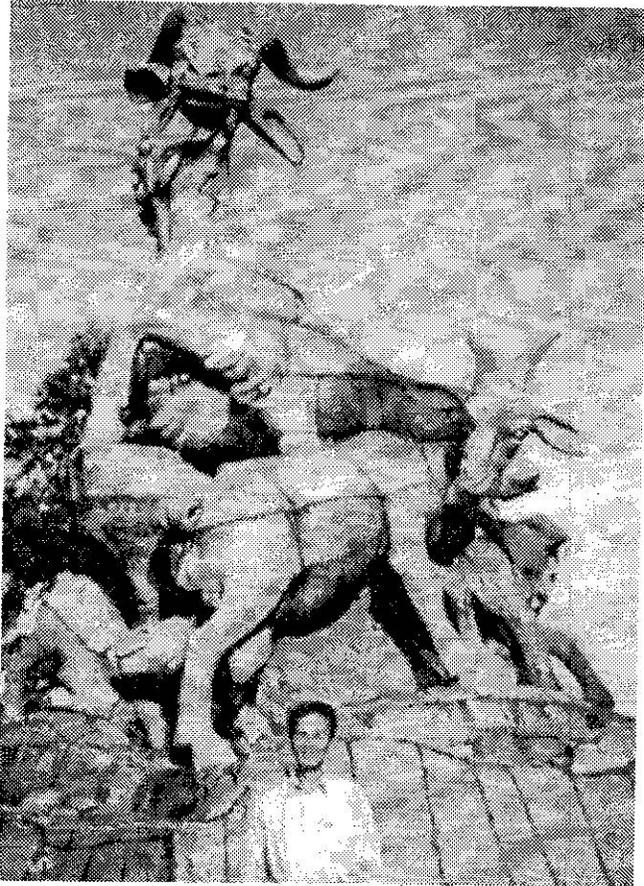
Ngày nay, Quảng Châu đang mở cửa cải tổ kinh tế. Đó đây, các cao ốc đang được xây dựng. Với hơn 5 triệu dân, thành phố trở nên đông đúc, nạn kẹt xe trở nên thịnh hành vì người dân nay đã được có quyền mua xe

ô tô riêng. Khi tôi đến Quảng Châu, thời tiết tương đối mát mẻ dễ chịu. Mấy ngày trước, nhiều cơn mưa đã làm dịu phần nào sự ô nhiễm không khí nay bắt đầu gây tác hại cho thành phố này. Thời gian của tôi ở Quảng Châu rất ngắn nhưng tôi cũng được thăm viếng nhiều địa điểm du lịch sau đây:

1.1 Công viên Yue Xiu - Đồi năm con dê - Biểu tượng của Quảng Châu

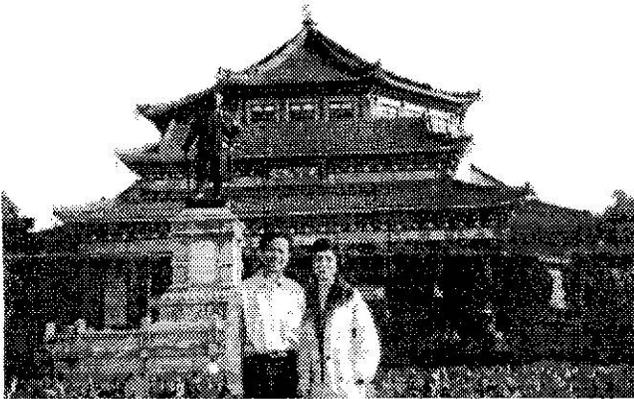
Công viên này rộng tới 93 mẫu. Điều tức cười là trên đỉnh cao nhất của công viên có tượng điêu khắc năm con dê. Tượng này lại là biểu tượng cho thành phố Quảng Châu. Không lẽ dân Quảng Châu khoái "sư phụ" về tài "dê" mà đặt biểu tượng cho họ? Hỏi ra mới biết, theo truyền thuyết từ hàng ngàn năm trước, một ngày nọ có 5 con dê, miệng ngậm năm nhánh lúa, từ trên trời hiện ra, có ý cho rằng ở đây không bao giờ bị đói kém. Do đó, Quảng Châu còn có tên là City of Goats.

Đôi năm dê - biểu tượng của Quảng Châu

1.2 Nhà tưởng niệm Tôn Dật Tiên: nằm ở khu trung tâm thành phố. Xây cất năm 1931 do Hoa kiều và người trong nước đóng góp. Nhà này cao chừng 30 mét, chứa khoảng 4000 ghé. Bên trong dĩ nhiên không có cột. Trần nhà trang trí hoa văn rất đẹp. Phía trước nhà là tượng của ông Tôn Dật Tiên, kỷ niệm những lần ông phát biểu ở ngay vị trí đó những năm sau cách mạng Tân Hợi.

Nhà kỷ niệm Tôn Dật Tiên

1.3 Chùa Liu Rong (Sis Banyan Tress Temple): Chùa này nhỏ nhưng rất cổ. Xây năm 479, chùa có tháp cao 57,6 mét, đặc biệt ở chỗ là bên ngoài thì thấy có 9 tầng, nhưng bên trong có 17 tầng. Chùa rất nổi tiếng vì nhà thơ Tô Đông Pha có làm bài thơ khen 6 cây đa ở đây mà ngày nay không còn nữa.

1.4 Từ đường dòng họ Chen (Chen Family Temple): Xây năm 1890 có 9 căn, 6 sân rộng. Ngày xưa, nơi đây là trường dạy đạo Khổng. Nhà này có cột, kèo, cửa, mái... được chạm trổ rất tỉ mỉ. Trên 1000 bài vị của dòng họ Chen đã bị Hồng vệ Binh lấy mất. Ngày nay, nhà này do chính quyền quản lý thành nơi du lịch.

1.5 Hoàng Hoa Cương:

Hoàng Hoa Cương là nghĩa trang chôn 72 liệt sĩ trong cuộc nổi dậy thất bại ngày 27/4/1911. Tất cả 72 người được chôn trong một mộ hình tháp trên đồi. Đồi rộng 26 mẫu, rất đẹp, được xây cất do tiền quyên góp của Hoa kiều khắp nơi trên thế giới. Có nhiều bia đá ghi tên nhưng hội Hoa kiều đã đóng góp như Mỹ, Peru, Cuba... nhưng tôi tìm mãi mà không thấy Hoa kiều Chợ Lớn của Việt Nam. Bên trên cao nhất có tượng Nữ Thần Tự Do theo kiểu Mỹ.

Hoàng Hoa Cương cũng là nơi an nghỉ của liệt sĩ Phạm Hồng Thái. Người hướng dẫn viên du lịch có nhờ tôi kể lại chuyện ông Phạm Hồng Thái ném bom Sa Điện cho các vị trong đoàn nghe như một anh hùng của dân tộc. Mộ ông Phạm Hồng Thái ở phía sau đồi ở một vị trí rất u tịch. Điều ngạc nhiên cho tôi là khi thăm mộ lại thấy có một vòng hoa của Tòa Án Tối Cao Việt Nam (có lẽ đi công tác Quảng Châu ghé đặt). Thăm mộ Phạm Hồng Thái tôi có cảm tác bài thơ sau đây, để tưởng niệm vị anh hùng dân tộc:

Tiếng bom Sa Điện bất thành công

Dấu có hy sinh, chẳng bận lòng

Làm trai sống giữa thời ly loạn

Chết để danh thơm, rặng núi sông

Chuyện bên lề:

Đoàn du lịch kỳ này chỉ có 9 người: 7 Hoa, 2 Việt là hai vợ chồng chúng tôi. Chuyến đi kỳ này không xông xê như kỳ trước. Chương trình do công ty du lịch thay đổi lung tung. Hướng dẫn viên thiếu kinh nghiệm. Di chuyển

nhiều hơn tham quan, mua sắm. Chương trình tour thiếu nghiên cứu, mới xuống máy bay là đã đi xem các nơi nên rất mệt.

Phi trường Quảng Châu có hệ thống máy vi tính chạy “chậm như rùa”. Tin tức các chuyến bay lộn xộn. Khi ra cổng lên máy bay thì tùy tiện, thiếu khoa học.

Quảng Châu đang có Hội Chợ Thương Mại Quốc Tế. Kẹt xe rất nhiều, khách sạn đều bị đặt hết. Chúng tôi phải ngủ ở Quế Lâm, thời gian ở Quảng Châu rất ít.

Khoảng 3% dân Quảng Châu nay đã có ô tô riêng. Nhưng có ô tô chưa chắc đã sướng vì phải mượn chỗ đậu xe xa nhà (apartment). Xe lớn mà bị kẹt xe thì chỉ có nước ngồi chờ. Đường sá thì đông đúc, lái xe phải thật giỏi mới không bị “cọ quet”.

Phố xá Quảng Châu buôn bán theo ngành hàng, có phố hàng vật liệu xây dựng, phố bán hoa, phố bán đồ da... nhiều nơi cũ đang bị đập phá để xây mới và mở rộng.

Ở Hoàng Hoa Cương, nằm cạnh mộ ông Phạm Hồng Thái có một ngôi mộ nhỏ hơn cũng của người Việt Nam. Đọc trên mộ bia thấy ghi: Trần Thi, sinh năm 1891, xã Thuận Thành, huyện Thuận Nam, tỉnh Ninh Thuận. mất 11g40 ngày 29/1/1967. Ông này là ai mà được chôn trong Hoàng Hoa Cương?

Nơi an nghỉ của liệt sĩ Phạm Hồng Thái

2. Quế Lâm Phong Cảnh Hữu Tình

Quế Lâm (Guilin) là một quận của tỉnh

Quảng Tây, dân số chỉ có 600,000 người. Quế Lâm có nghĩa là rừng quế, nhưng tôi thấy trong thành phố có nhiều cây camphor (long não) hơn. Tháng tư nhằm mùa xuân, hai bên đường, cây đang nảy mầm xanh lợt rất đẹp, nhưng do nhu cầu phát triển, một số cây đang bị đốn đi để mở rộng đường, thật là đáng tiếc. Thành phố Quế Lâm không lớn, cuộc sống có vẻ nghèo nàn hơn các nơi khác, nhưng phong cảnh thì không nơi nào có thể sánh được. Có người Trung Quốc đã cho rằng Quế Lâm là “Đẹp nhất sau Thiên Đàng”. Từ trên máy bay, khi tới gần Quế Lâm, bạn sẽ thấy một cảnh quan rất dị thường. Đồi núi nhỏ nhỏ, trải đều trên đồng bằng, giống như những chiếc bánh ú được xếp đều trên mặt bàn. Cảnh vật Quế Lâm đa số là những đồi đá vôi bị phong hóa thành những hình dạng khác nhau, giống như Vịnh Hạ Long của miền Bắc. Xưa kia Quế Lâm là biển, khi nước rút đi nó đã để lại những đồi đá vôi với những hang động với nhiều hình dạng dị kỳ. Thêm vào đó mưa nhiều ở đây làm cho cây cối phát triển xanh tươi tuyệt đẹp.

Quế Lâm có tới 24 điểm du lịch, nhưng chúng tôi ở đó có hai ngày nên chỉ thăm được mấy thắng cảnh nổi tiếng như:

2.1 Du thuyền trên sông Li: thuyền tách bến lúc 10 giờ sáng xuôi dòng sông Li giang về Giang Tô, cách đó hơn 60km. Trong hơn bốn tiếng trên thuyền, du khách sẽ có dịp ngắm cảnh non nước hữu tình hai bên bờ sông đá vôi. Cảnh trí tuyệt đẹp, nên thơ. Cây xanh, núi xanh, hình dạng dị kỳ. Tùy theo trí tưởng tượng của chúng ta mà có thể thấy núi vọng phu, núi quả táo, núi lạc đà... Dòng sông uốn khúc, quanh co, nước sông xanh biếc, hai bên bờ thỉnh thoảng lại có hang động, suối nước, tô điểm thêm cho phong cảnh vốn đã đẹp xinh lại càng thêm thú vị. Cơm trưa được dọn trên thuyền. Du khách vừa ăn vừa ngắm cảnh, lòng phơi phới vì được dịp thăm một nơi nên thơ, hữu tình, nhưng cũng chạnh nhớ quê hương:

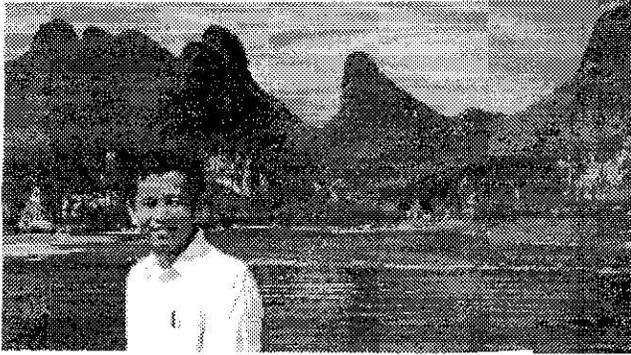
Li giang cảm tác

Sông Li non nước hữu tình

Bâng khuâng cứ tưởng quê mình Hạ Long

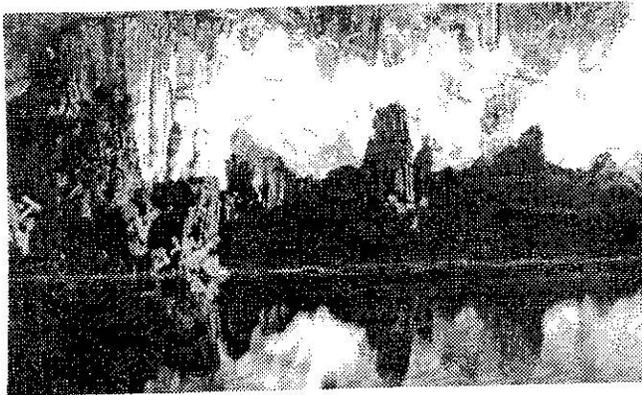
Quế Lâm cảnh đẹp lạ lùng

Nhớ thương đất Việt trong lòng tha nhân

Du thuyền trên sông Li

2.2 Động Sáo Trúc (Reed Flute Cavern): hang động này nằm trong lòng một ngọn đồi đá vôi. Vào hang động ta như lạc vào một thế giới khác với những thạch nhũ tạo ra muôn hình vạn trạng cảnh trí khác nhau. Nhờ những hệ thống đèn bắt khéo léo bên trong, ta có thể thán phục những hình ảnh tuyệt đẹp như những tượng điêu khắc do thiên nhiên tạo nên trong hơn 700,000 năm. Xuống cuối hang động là một vùng rộng rãi, trần cao, gọi là Cung Điện Thủy Tinh, chúng ta sẽ ngạc nhiên tự hỏi: *“làm sao mà thiên nhiên có thể làm được một cảnh đẹp như thế này trong lòng đất”*. Du khách ngoại quốc, dù không hiểu người hướng dẫn nói gì cũng phải trầm trồ thán phục công trình của tạo hóa, thiên nhiên.

Động Sáo Trúc

2.3 Đồi Voi (biểu tượng của Quế Lâm): nằm ở ngã ba sông Li và sông Taohua. Đồi này là một khối đá vôi có hình dạng một con voi đang uống nước sông Li. Bên trên đỉnh đồi có một khối đá khác nhỏ hơn có dạng một đuôi kiếm. Dân Quế Lâm kể rằng: ngày xưa, có một con voi vốn là tướng trời được phái xuống trần làm việc. Khi tới Quế Lâm, thấy

cảnh đẹp nên ở lại trần gian. Thượng Đế tức giận sai thiên sứ đem gươm đâm vào lưng voi và dày nó thành đá đứng muôn đời bên bờ sông Li. Câu chuyện có ý muốn nói rằng làm tướng trời cũng không bằng làm dân Quế Lâm(?)

Đồi voi - Biểu tượng của Quế Lâm

2.4 Đồi Fubo: đồi này nằm cạnh bờ sông Li, bên trong có Hang Hoàn Ngọc, với những tượng Phật điêu khắc trên vách từ đời Tống. Leo lên đỉnh đồi, ta có thể thấy toàn cảnh Quế Lâm.

Chuyện bên lề:

Quế Lâm có một phi trường mới xây có ba năm rất sạch sẽ tiện nghi như một phi trường tân tiến, chỉ tiếc rằng ở xa thành phố gần một tiếng lái xe.

Trung Sơn lộ là con đường chính của Quế Lâm đang được mở rộng tới 6 làn xe. Công chánh Trung Quốc làm việc rất tệt, bụi bặm đầy rẫy, công việc chậm lụt, toàn sử dụng nhân công. Họ lý luận rằng nếu sử dụng nhiều xe máy thì sẽ sinh ra thất nghiệp, một lý luận ấu trĩ hay tại giá nhân công rẻ mạt?

Quế Lâm thuộc vùng thượng du, dân ở đây ăn thịt rắn, thịt chó... như nhà quê bên Việt Nam.

Khách sạn Quế Lâm nói rằng 4 sao, nhưng theo nhiều du khách chỉ đáng tiêu chuẩn 3 sao. Các bữa ăn rất tệt, thịt thà không thấy, cá thì toàn xương.

Gần phi trường Quế Lâm có một trại nuôi cọp và gấu để huấn luyện và sau đó trả về rừng. Rất nhiều cọp, gấu và nhiều thú khác được nuôi ở đây. Bên trong có biểu diễn xiếc thú như khỉ, sư tử, cọp, dê... một số thú có vẻ bệnh hoạn vì thiếu dinh dưỡng (?) Đặc biệt trong sở thú này có một giống cá có bốn chân.

Tôi ở Quế Lâm, chúng tôi được đi xem biểu diễn văn nghệ các sắc tộc thiểu số của Trung Quốc. Chương trình cũng lạ, diễn viên trẻ đẹp, múa hay, nhưng du khách có vẻ mệt mỏi nên không thưởng thức được hết cái hay của buổi biểu diễn.

Một tối khác, chúng tôi lại được đi xem người ta biểu diễn bắt cá bằng chim đã huấn luyện. Mấy con chim này mỏ đẹp, giống như vịt. Người ta cột cổ nó lại, rồi bắt nó lặn xuống sông bắt cá cho họ. Tội nghiệp mấy con chim, đồ ăn tới cổ mà còn bị móc ra. Có khi còn bị đòn nếu làm biếng. Nếu mấy ông bà của Hội Bảo Vệ Sức Vật bên Mỹ qua đây thấy vậy chắc có nước la trời.

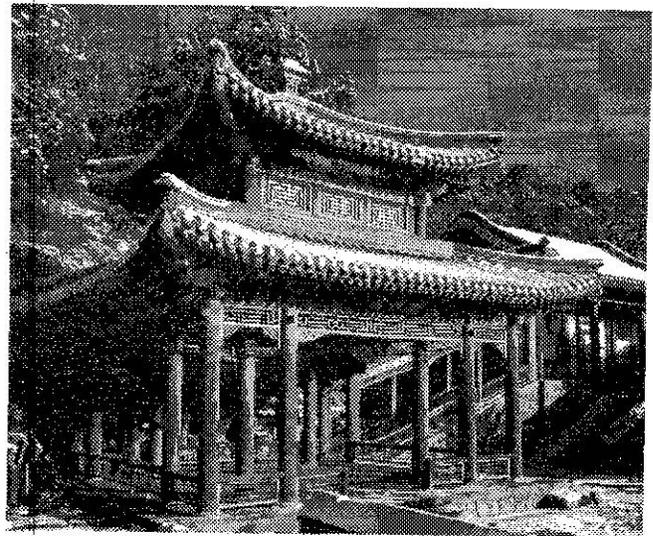
Điện Khí Công: Đi du lịch mà được chở vô nhà thương khám bệnh miễn phí!!! Chúng tôi được các bác sĩ Đông y giỏi nhất của Quế Lâm bắt mạch cho từng người, nếu bệnh thì họ dụ mua thuốc...bắc (dạng viên). Bà xã tôi khen họ nói đúng bệnh của bà. Còn tôi thì không tin nên bác sĩ bắt mạch sai bét (?). Có một bác sĩ trong bệnh viện có Điện Khí Công. Ông ta biểu diễn vận khí, sau đó để hai tay vào hai đầu dây điện nhà mà không bị giật, chính mắt tôi thấy và thán phục. Điện khí công có thể giúp trị đau hai bên bả vai, nhức mỏi, bắp thịt và đau đầu. Bạn có tin không?

3. Thẩm Quyến (Shenzhen): Kiểu mẫu tương lai của Trung Quốc?

Sau hai ngày ở Quế Lâm, chúng tôi bay về Thẩm Quyến. Trong tiếng Anh Thẩm Quyến viết là Shenzhen còn trong tiếng Quảng Đông Thẩm Quyến đọc là Sâm Chanh. Sở dĩ tôi phải viết hai tên này là vì Thẩm Quyến là một Đặc Khu Kinh Tế của Trung Quốc, mới xuất hiện trên bản đồ du lịch gần đây. Thẩm Quyến nằm trên đất Trung Quốc nhưng ngay biên giới Hồng Kông. Nếu bạn có phòng cao trên khách sạn là bạn đã thấy những tòa cao ốc bên Hồng Kông. Trước đây 20 năm, Thẩm Quyến chỉ là một làng chài lưới nghèo khổ, ngày nay nơi đây là một thành phố hiện đại với nhiều cao ốc. Do quy hoạch mới nên chính phủ dễ dàng xây cất theo ý muốn.

Đường Thẩm Nam là con đường chính của Thẩm Quyến, rộng chừng hơn 60 mét. Dãy phân cách rộng chừng 10 mét trồng hoa huệ

đỏ rực và những cây cọ. Mỗi chiều có ba làn xe chạy. Sau đó lại là một dãy phân cách khác trồng cây thấp hơn. Tiếp theo là đường cho xe thô sơ, xe gắn máy. Cuối cùng mới tới lề bộ hành rộng rãi. Có đoạn người ta lại trồng hoa hồng trước khi tới lề bộ hành. Hoa mùa xuân nở thật đẹp, đem lại cho du khách một cảm giác yêu đời. Tôi ở khách sạn Shenzhen Bay Hotel, nằm ngay trên đường Thẩm Nam, trong khu du lịch. Cảnh trí giống như đang ở trong một nước tiên tiến không như các nơi khác của Trung Quốc. Đường sá sạch sẽ, không đông đảo như trong lục địa. Du khách phần đông là người Nhật, Nam Hàn, và Trung Hoa từ nước ngoài về...

Về kinh tế, Thẩm Quyến nhờ có công nhân, và tiền thuê đất rẻ nên thu hút nhiều đầu tư từ nước ngoài. Công nhân Trung Quốc từ lục địa muốn vào làm việc ở Thẩm Quyến phải xin phép của chính quyền địa phương, và phải có giấy được nhận vào làm việc ở các nhà máy ở đây. Khi đến làm họ chỉ được cư trú trong những khu vực riêng không được tự do đi lại giữa các khu. Có rất nhiều trạm xét giấy tờ trong thành phố. Nhưng nếu bạn là du khách đi theo tour thì không ai thèm hỏi đến bạn (vì tour guide đã ngầm kiểm soát bạn rồi?)

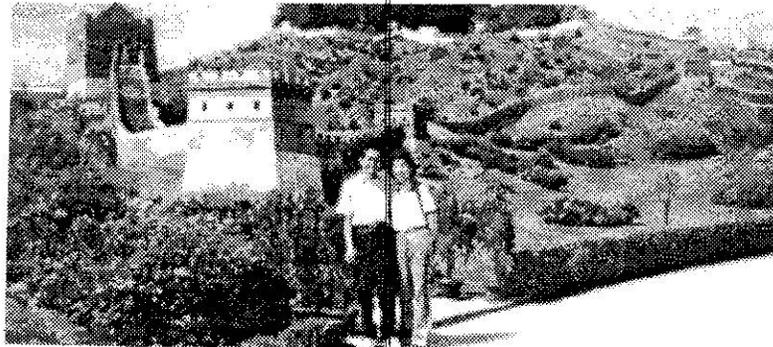
Khách sạn Shenzhen Bay Hotel tiêu chuẩn 4 sao, có cho ăn sáng miễn phí. Thức ăn Tây hay Tàu rất ngon. Nếu bạn có dịp đến thăm Thẩm Quyến thì nên ở khách sạn này vì nó nằm ngay trong khu du lịch. Tất cả các khu

vui chơi đều đi bộ là tới không phải đi xe.

Tuy đang mùa xuân, mà khí hậu Thẩm Quyến lại khá nóng và ẩm như ở Florida, tuy nhiên ánh nắng chan hòa sẽ cho những bức hình rất đẹp kỷ niệm những ngày ở đây Thẩm Quyến là nơi vui chơi giải trí và mua sắm. Bạn có thể thăm các khu vui chơi sau đây:

3.1 Trung Hoa Cẩm Tú (Splendia China):

Với giá vé vào cửa là 70 nhân dân tệ (chưa tới 10 đôla) bạn sẽ được thăm những tiểu cảnh (minatures) của hơn 80 cảnh đẹp khắp nước Trung Hoa. Ở đây bạn sẽ thấy hàng hàng lớp lớp cảnh thu nhỏ của: Vạn Lý Trường Thành, Tử Cấm Thành, sông Dương Tử, lăng mộ Tần Thủy Hoàng, cung điện của Đạt

Tiểu Vạn Lý Trường Thành - Trung Hoa Cẩm Tú

Lai Lạt Ma Tây Tạng, các tượng Phật, cảnh đẹp Tô Châu, Hàng Châu... Tất cả đều làm theo tỷ lệ giống như thật. Nếu bạn không có dịp đi hết nước Tàu thì đây là dịp bạn có thể tìm hiểu về các danh lam thắng cảnh của họ. Còn nếu bạn đã có dịp nhìn thấy một vài cảnh thật rồi thì bạn lại có dịp để so sánh cảnh thật và cảnh thu nhỏ để tán phục công trình của các nghệ nhân làm tiểu cảnh ở đây. Ngoài ra, công viên được trồng bông hoa với màu sắc rực rỡ, bảo đảm du khách sẽ có những bức hình kỷ niệm rất đẹp. Cảnh đẹp của Trung Hoa Cẩm Tú đã được người ta ngưỡng mộ và xây thêm một công viên tương tự ở Kissimy, Florida.

3.2 Cửa sổ của thế giới (Window of the World):

Đây cũng là công viên với những tiểu cảnh, nhưng là cảnh đẹp của thế giới. Cảnh đẹp thế giới trong khu công viên này rất nhiều nếu chỉ nói mấy chỗ nổi tiếng thì có Âu châu với Tháp Eiffel, Khải Hoàn Môn, Đấu Trường La Mã, Cung Điện Nữ Hoàng Anh... Úc Châu thì có Nhà hát Opera, Mỹ Châu có Bạch Cung, Đại Hẻm Vực (Grand Canyon), Nhà chọc trời

ở Nữ Ước, thác Niagara... Phi Châu có Kim Tự Tháp. Khu Á Châu núi Phú Sĩ, Đền Thiên Đê Thích, Đền Taj Mahal, cung điện Vua Thái Lan... Biểu tượng của Việt Nam trong khu này là Chùa Một Cột rất khiêm nhường với bản nhạc Se Chi Luồng Kim. Xét về mặt kiến trúc, theo tôi thấy cung điện của Triều đình Huế đáng tiêu biểu cho nước ta hơn là Chùa Một Cột, không biết tại sao người xây cất không biết đến điều đó. Ở mỗi "Châu" đều có những chương trình văn nghệ hay biểu diễn về văn

hóa. Tối thứ bảy thì có bắn pháo bông và biểu diễn núi lửa Hawaii phun lửa. Giá vé vào cửa là 100 nhân dân tệ (khoảng 12 đôla) nhưng tương đối vắng khách vì du khách thì ít mà

dân địa phương thì... "mậu lúi".

3.3 Hai mươi bốn làng sắc tộc (China Folk Culture Villages):

Nước Trung Hoa gồm sắc tộc Hán chiếm 91%, còn lại là 53 sắc tộc khác nhau như Mãn Châu, Tây Tạng, Mông Cổ, Dao, Đài Loan, Yi... Công viên nằm sát bên khu Trung Hoa Cẩm Tú, bên trong xây cất nhà cửa hay công trình theo cách của 24 sắc tộc tiêu biểu của Trung Hoa. Mỗi sắc tộc sẽ có những buổi biểu diễn riêng trình bày văn hóa của mình. Ban đêm sẽ có chương trình văn nghệ tổng hợp và chương trình xe hoa lộng lẫy với những thiếu nữ xinh đẹp. Bà xả tôi thì không thích coi văn hóa văn nghệ (chỉ thích shopping?!), nên khu này không hấp dẫn đối với bà. Còn tôi thì không thích lắm vì không hiểu tiếng địa phương nhưng cũng "gỡ gạc" được chút ít nhờ có dịp ngắm các thiếu nữ xinh như mộng trong làng.

Chuyện bên lề:

Hàng hóa ở Thẩm Quyến rẻ hơn nhiều nơi khác vì sản xuất tại chỗ. Nhiều mặt hàng "hiệu" như Polo, Tommy "giả"? ở đây rất nhiều và rẻ (dĩ nhiên là phải biết chỗ mua, nếu vào các

khu thương xá thì giá như bên Mỹ).

Vòng quanh khu du lịch có đường xe điện chạy trên cao. Giá vé là 35 nhân dân tệ cho một ngày. Khi lên xe, ta đưa ngón tay cho máy computer ghi nhận. Lần sau khi trở lại, lại đưa ngón tay cho máy xét. Nếu đúng thì

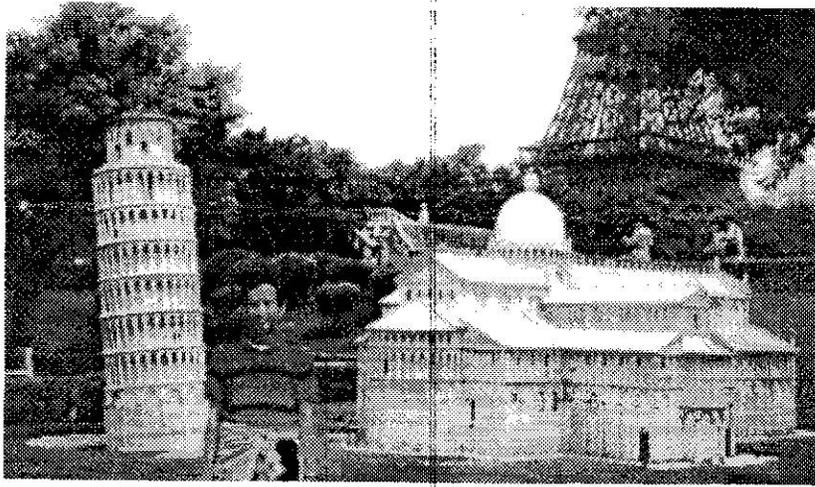
được lên đi nữa không phải trả tiền. Kỹ thuật này hiện đại hơn cả Disneyland (ra cổng được đóng dấu trên tay bằng loại mực đặc biệt, có thể vô trở lại nếu có dấu). Xe chỉ có ba toa mà vắng... hoe.

Xe buýt từ Thẩm Quyến qua Hồng Kông chỉ có một tiếng rưỡi, nhưng trạm biên giới Lowu giữa Trung Quốc và Hồng Kông kiểm soát rất kỹ và phiền hà. Tới biên giới phải xuống xe, đem hết hành lý cho công an Trung Quốc xét, sau đó lên xe chạy qua biên giới Hồng Kông, cách đó có vài chục mét. Tới bên đó lại phải xuống xe, đem hết hành lý cho hải quan Hồng Kông xét, rồi mới được lên xe đi tiếp. Có lẽ vì thủ tục khó khăn nên chiếc xe buýt hai tầng có gần 70, 80 chục chỗ ngồi mà chỉ có chừng 15 hành khách.

Ở Thẩm Quyến (và Trung Quốc) có người dám bóp rất chuyên nghiệp và rẻ. Tiếc rằng vì thời giờ eo hẹp nên chúng tôi không có dịp... thử.

4. Một ngày ở Hồng Kông:

Về mặt địa lý, Hồng Kông gồm nhiều đảo lớn nhỏ như đảo Hồng Kông, đảo Lan Châu... và phần bán đảo nối liền vào lục địa gồm Tân Lãn thổ và Cửu Long. Đất hẹp người đông nên dân Hồng Kông đa số ở trong các chung cư cao hai, ba chục tầng. Từ Thẩm Quyến, qua trạm xét Lowu ta đi vào phần Tân Lãn thổ. Khu này cũng còn nghèo lắm, như ngoại ô của Sài Gòn. Nhưng ở Cửu Long thì khác hẳn. Thành phố đông đảo, buôn bán tấp nập. Mọi người vội vã hình như không ai có nhiều thì

Tháp nghiêng Pisa - Window of the World

giờ. Dân Hồng Kông bận bịu tới ngày, ai nấy lo kiếm tiền từ sáng tới tối. Người dân Hồng Kông tương đối văn minh hơn dân lục địa. Khi đi xe buýt hay taxi họ đều sắp hàng chờ đến phiên. Nhà cửa, đường phố của

họ sạch sẽ, ngăn nắp, nhưng công việc thì hay trễ nải, có lẽ họ bận rộn quá chăng. Nếu so với Chợ Lớn hay China Town San Francisco thì Hồng Kông lớn hơn nhiều lắm. Bạn sẽ bị lóa mắt với hàng trăm, hàng ngàn bảng quảng cáo thi nhau đập vào mặt bạn. Xe cộ chạy như mắc cửi. Đại lộ chính Nathan Road có tới 3 làn xe mỗi bên. Xe buýt, taxi, xe nhà... chạy rất nhanh như ở Mỹ.

Khách sạn Majestic mà tôi tạm trú nằm trên đường Saigon Street. Một sự trùng hợp kỳ lạ phải không? Đường ở Hồng Kông mà đặt tên theo các thành phố trên thế giới. Riêng Việt Nam đã có ba tên là Saigon St., Hanoi Rd và Haiphong Rd. Ngoài ra còn có đường Bắc Kinh, đường Thượng Hải, đường Nam Kinh... Từ khách sạn là có thể đi shopping ngay dưới đường rất tiện.

Tới Hồng Kông lúc sáu giờ chiều, chúng tôi tắm thật nhanh để cố gắng dành nhiều thì giờ đi chơi. Buổi tối ở đây thật náo nhiệt. Đường sá đông đảo, người mua sắm rất đông, dân địa phương khách du lịch bước nhanh trên con đường đầy đèn màu rực rỡ. Ra tới đường lớn ai nấy đều ò lên một tiếng vì ngạc nhiên và thích thú với những ánh đèn quảng cáo đủ loại, đủ màu. Hàng hóa ở Hồng Kông có đủ loại, thượng vàng hạ cám. Nếu mua hàng trong cửa tiệm thì giá cả như bên Mỹ. Còn nếu mua ngoài đường thì rẻ hơn rất nhiều, dĩ nhiên chất lượng khó mà biết. Hồng Kông nổi tiếng làm đồ giả mà. Buổi tối ở Cửu Long có một chợ đêm trên đường Temple bán hàng từ tối

cho tới khuya. Hàng chợ trời thì đủ loại nhưng nếu bạn thấy một cái áo “hiệu” Polo mà giá chỉ có 3 đô chắc bạn cũng đâu có cần thắc mắc mà “chộp” ngay. Có một ông bạn trong đoàn đã mua 40 cái áo đem về làm quà? Đặc biệt, sách báo, đĩa từ thuộc loại “tươi mát” thì đầy đường. VCD “sexy” bán “sale” tràn ngập. Thực phẩm Á Đông thì đủ loại, heo quay, vịt quay, hàng khô, trái cây... ôi thôi hấp dẫn lắm nhưng phải rửa sạch trước khi ăn coi chừng bị “Tào Tháo đuổi” thì hết vui. Buổi tối Hồng Kông thật vui, chỉ tiếc không có sức mà đi chơi nhiều vì đã mệt lả.

Ngày hôm sau, chúng tôi định mua vé tour đi thăm một vòng Hồng Kông. Tour sẽ cho đi lên đỉnh núi cao nhất đảo Hồng Kông là Victoria Peak để ngắm toàn cảnh của thành phố. Tour sẽ lâu chừng 4 tiếng. Coi đi coi lại thấy thì giờ còn ít quá nên chúng tôi đành hủy bỏ không đi. Tôi hỏi ông bạn người Hoa trong đoàn, vốn là dân Hồng Kông, nên làm gì buổi sáng. Ông ta chỉ rằng, nếu qua bên đảo Hồng Kông thì toàn là nhà cao ốc. Thay vì qua đó, ta nên ra chỗ bến phà Cửu Long ngắm cảnh cũng đẹp lắm. Thế là sau khi ăn điểm tâm chúng tôi lên taxi ra bến phà, tưởng đâu xa, bến phà Cửu Long qua Hồng Kông cách nơi tôi ở có mấy cây số. Đi taxi chỉ tốn có 3 đô la. Ông tài xế taxi chạy có một “cái vèo” là tới. Dân Hồng Kông di chuyển chủ yếu nhờ phương tiện giao thông công cộng. Nghèo thì đi xe buýt hai tầng, xe điện ngầm, khá hơn thì đi taxi. Chỉ có triệu phú mới đi xe nhà vì chỗ đậu xe rất hiếm và mắc. Không thấy xe mô tô và xe đạp trong thành phố. Trở lại bến phà Cửu Long, bước xuống xe ra tới bờ biển, chúng tôi rất thích thú nhìn toàn cảnh của đảo Hồng Kông buổi sáng. Từ phía chân trời bên trái tới phía chân trời bên mặt 180 độ là một khung cảnh vĩ đại, toàn là nhà cao tầng. Tôi sống ở Mỹ đã thấy nhiều nhà cao tầng, nhưng về mặt số lượng và cảnh trí của Hồng Kông quả thật đã làm cho tôi ngạc nhiên và thích thú rất nhiều về khả năng xây dựng của con người. Bến phà vẫn hoạt động rất tấp nập, mặc dù giữa đảo Hồng Kông và đất liền nay đã có đường hầm nối liền.

Sau khi chụp mấy tấm hình kỷ niệm, chúng

tôi lại lấy taxi đi chợ “cắm thạch” (bà xã tôi vốn “mê” cắm thạch dữ lắm). Đọc trên bản đồ thấy để là Jade Market, chúng tôi tưởng “cha, chắc ít ra cũng là một cái chợ trong nhà như một thương xá”, té ra tới nơi thì chỉ là một cái chợ nhỏ lụp xụp kiểu chợ trời Tân Định. Thời kệ cũng vô coi cho biết. Cắm thạch ở đây giá cả cũng vừa phải nhưng “thiệt giả khó phân”. Phải có con mắt “nhà nghề” mới dám mua. Ngó ra phía ngoài thấy hai chú “police” Hồng Kông đi đi lại lại, tôi hơi ngán khu này không an ninh nên kêu bà xã mua lẹ lẹ rồi “dzot”. Vậy mà bà cũng thỉnh được hai vòng, đem về Mỹ khoe rùm về chiến công “jade search”. Còn mấy bà bạn của bà thì vừa rời cắm thạch của bà vừa mê, và nói thế nào cũng đi qua bên để mua.

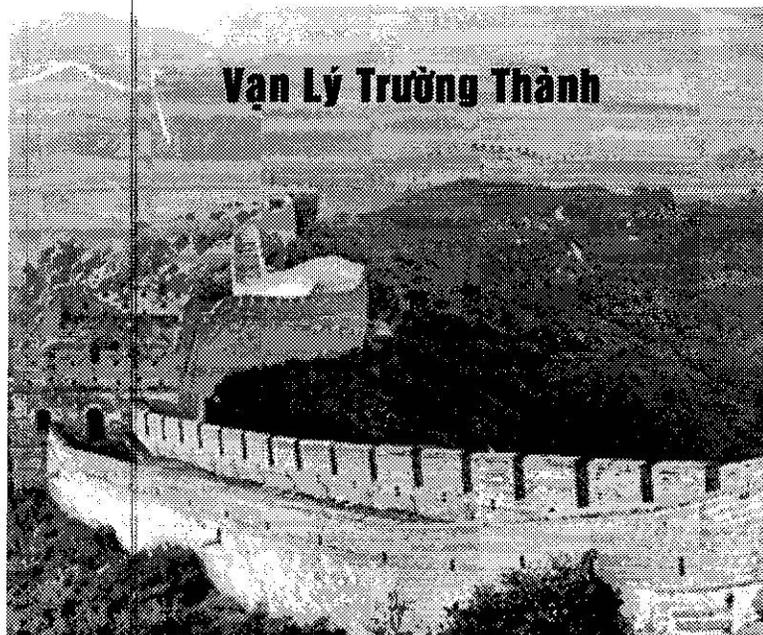
Nathan Road - Hồng Kông

Rời khu chợ cắm thạch chúng tôi đi mua sắm vài món lặt vặt khác thì cũng hết buổi sáng. Về tới khách sạn sắp xếp vali chuẩn bị rời Hồng Kông bằng xe hỏa. Chuyến xe tốc hành từ Hồng Kông về Quảng Châu lâu hai tiếng rưỡi. Toa xe hai tầng mới và sạch sẽ, ghế ngồi rộng rãi thoải mái, có phục vụ nước uống và bán hàng miễn thuế. Tàu chạy êm ru

qua những cánh đồng của Trung Quốc. Tôi mới ra khỏi nước Tàu ngày hôm qua, hôm nay lại đi vô. Chỉ có điều là tàu đông, nên khi vào Quảng Châu trở lại thì bị xét giấy tờ khá lâu. Sở dĩ chúng tôi lại trở lại Quảng Châu là vì tour hãng máy bay ở Quảng Châu tổ chức nên phải về Quảng Châu để bay về Mỹ.

Thời gian ở Hồng Kông của chúng tôi thật ít, chưa tới một ngày nên không có nhiều điều để nói. Rời Hồng Kông mà vẫn còn tiếc vì đi chơi chưa đã. Mong một ngày nào đó sẽ có dịp tái ngộ với Hồng Kông. Theo người hướng dẫn du lịch, sau khi Trung Quốc lấy lại Hồng Kông, chỉ có một số thay đổi rất ít không đáng kể, mặc dù sự tự do của người dân đã từ từ bị giới hạn. Ước mong lần sau trở lại, Hồng Kông vẫn còn như ngày hôm nay: ôn ào, náo nhiệt, sinh động thể hiện một sức sống mãnh liệt của người dân xứ cảng.

Từ Minh Tâm
(4/2000)

Thơ

ĐẠT ĐẠO

Huyền Không

*Qua Thiên Môn: thấy trời xanh
Kim Cang kinh tụng chân thành từng trang
Khói hương quyện, cảnh mơ màng
Không gian là chiếc y vàng quấn thân*

*Thiên Môn xưa sạch phong trần
Kim Cang kinh khép trăm luân thoát rời
Ta từ sanh tử về chơi
Ngồi trên chóp đỉnh mỉm cười với trăng*

*Thân ta là giải đất bằng
Tâm ta là nước sông Hồng mênh mông
Tình ta là đóa hoa hồng
Ý ta là cả cánh đồng tâm linh*

*Còn đâu nữa Kim Cang kinh
Thiên Môn biến mất mà mình vô ngôn
Bình mình về ngập hoàng hôn
Kêu lên một tiếng tỉnh hồn ngàn xưa*

Bài thơ trên do thi sĩ Huyền Không sáng tác tại Los Angeles, Hoa Kỳ, Ngày 9 tháng 9 năm Canh Thân